

Fylgiskjal 1. Leyfi síðanefndar stjórnsýslurannsóknna á LSH

Auðna Ágústsdóttir
Vísinda-, mennta- og nýsköpunarsviði
C-12 Fossvogi

Reykjavík, 16. febrúar 2012
Tilvísun 16 EE/ks

Varðar: Erindi 2/2012 til síðanefndar stjórnsýslurannsóknna á LSH
„Reynsla af notkun læknisfræðilegra teikninga við heilbrigðisfræðslu”.

Erindi þínu dags. 23. desember 2011 til síðanefndar stjórnsýslurannsóknna á LSH hefur verið gefið númerið 2/2012. Við þörum vinsamlegast fram á að það númer verði notað í samskiptum vegna þess.

Síðanefnd stjórnsýslurannsóknna hefur fjallað um innsendar viðbótarupplýsingar þínar dags. 15. febrúar s.l. og svara þær að fullu fyrirvara nefndarinnar frá 6. janúar s.l.

Síðanefnd stjórnsýslurannsóknna óskar eftir því fyrir hönd LSH að fá rafrænt eintak af niðurstöðum úr rannsókninni að henni lokinni.

Gangi þér vel við rannsóknarstörfin.

Virðingarfyllt fyrir hönd síðanefndar stjórnsýslurannsóknna á LSH,

Erna Einarsdóttir, formaður

Síðanefnd stjórnsýslurannsóknna,
Mannauðessviði
Eiríksögðu 5, LSH

Formaður: Erna Einarsdóttir, framkvæmdastjóri
Netfang: ema@landspitali.is
Ritau: karolina.svcinsdottir@landspitali.is
Netfang: karolins@landspitali.is

Fylgiskjal 2. Leyfi lyflækningasviðs LSH

Reykjavík, 30. janúar 2012

Auðna Ágústsdóttir
Verkefnastjóri
Menntadeild

Efni: Leyfi fyrir eiginlegri rannsókn um reynslu af notkun læknisfræðilegra teikninga við heilbrigðisfræðslu.

Bréf þetta er svar við erindi þínu þar sem þú sækir um leyfi til að gera ofangreinda rannsókn. Ég gef leyfi mitt til að rannsóknin verði gerð að því tilskyldu að leyfi fáiast frá síðanefnd stjórnarsýslurannsókn og ekki berist athugasemdir frá öðrum aðilum svo sem Persónuvernd.

Gangi ykkur vel með rannsóknina.

Með bestu kveðjum,

Vilhelmina Haraldsdóttir
framkvæmdastjóri lyflækningasviðs LSH

Fylgiskjal 3. Leyfi kvenna- og barnasviðs

Reykjavík, 30. janúar 2012

Andna Ágústsdóttir
Verkefnastjóri á menntadeild
Vísinda-, mennta- og nýsköpunarsviði

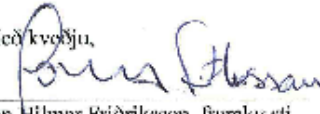
Efni: Beiðni um leyfi til að framkvæma rannsókn á kvenna- og barnasviði LSH með starfsmanni sviðsins.

Vísað er til bréfs þíns dags. 26. janúar sl., þar sem litið er fram á veitt samþykki fyrir því að framkvæma rannsókn á kvenna- og barnasviði LSH.

Í erindinu kemur fram að um er að ræða meistaranema, Hjördís Bjartmars Arnardóttur, sem er að hefja cigindlega rannsókn um reynslu af notkun læknisfræðilegra teikninga við heilbrigðisfræðslu. Markmið rannsóknarinnar eru að fí upplýsingar um a) margbreytilega notkunarmöguleika læknisfræðilegra teikninga í fræðslu og b) þá möguleika læknisfræðilegra teikninga sem enn eru lítið nýttir í íslensku heilbrigðiskerfi.

Undirritaður hefur kynnt sér rannsóknaráformin, og veitir hér með samþykki sitt fyrir því að framkvæma umrædda rannsókn, sbr. framanritað, enda liggja fyrir tilskilin leyfi og með fyrirvara um samþykki Elísabetar Konráðsdóttur.

Með kvæðju,

Jón Kjartan Friðriksson, framkv.stj.,
kvenna- og barnasviðs Landspítala.

Skrifstofa kvenna- og barnasviðs,
Landspítala Hringbraut, 101 Reykjavík, Sími: 543 1000, Fax 543 3021
hhf@landspitali.is www.landspitali.is

Fylgiskjal 4. Kynningarbréf til þáttakenda um vísindarannsóknina

Kynningarbréf til þáttakenda um vísindarannsóknina

Reynsla af notkun læknisfræðilegra teikninga við heilbrigðisfræðslu til skjólstæðinga.

Kæri viðmælandi

Í framhaldi af samtali okkar er þér boðið að taka þátt í ofangreindri rannsókn sem er lokaverkefni mitt til meistaraþráðu við Listaháskóla Íslands. Leiðbeinandi minn er Auðna Ágústsdóttir, verkefnastjóri við Menntadeild LSH.

Markmið rannsóknarinnar eru að fá upplýsingar um a) margbreytilega notkunarmöguleika læknisfræðilegra teikninga í fræðslu og b) þá möguleika læknisfræðilegra teikninga sem enn eru ónýttir í íslensku heilbrigðiskerfi.

Val á þátttakendum.

Til að fá sem bestar upplýsingar leita ég eftir þátttakendum sem ég tel að geti miðlað reynslu sinni varðandi notkun læknisfræðilegra teikninga við fræðslu (purposeful sampling) og á þann hátt aukið skilning minn á fyrirbærinu. Þátttakendur hafa mismunandi menntun og vinnustaði.

Þátttaka þín felst í því að eiga við mig eitt viðtal sem tekur um það bil klukkustund. Við munum ákveða í sameiningu stað og stund og ræða saman um reynslu þína af læknisfræðilegum teikningum. Viðtalið verður tekið upp á segulband ef þú leyfir. Ef við ræðum eitthvað í viðtalinu sem þú vilt ekki að komi fram þá mun ég virða það. *Þú hefur allan rétt til þess að skipta um skoðun og hætta við þátttöku jafnvel þó svo að samtalið okkar sé byrjað.* Þér er frjálst að neita að svara einstökum spurningum eða ræða einstök efnisatriði. Síðanefnd stjórnsýslurannsókna LSH hefur veitt leyfi fyrir rannsókninni og tilkynning hefur verið send Persónuvernd.

Aðgengi að upptöku og tölvuritvinnslu viðtala

Öll rannsóknargögn verða geymd í læstri hirslu á heimili mínu meðan úrvinnsla fer fram. Viðtalið verður síðan vélritað upp án nokkurra auðkenna og upptökuspólunum eytt.

Áhætta og ávinningur

Engin áhætta er af þátttöku í viðtalinu. Ávinningur fyrir þátttakendur er helst sá að umræða um fræðslu með læknisfræðilegri teikningu gæti orðið grunnur að fjölbreyttari fræðslumöguleikum.

Vinsamlega, hafðu samband við mig ef þú vilt frekari upplýsingar eða skýringar á rannsókninni og/eða þátttöku þinni.

Með kveðju

Hjördís Bjartmars Arnardóttir
Medical Illustrator, BFA
Gsm: 6617221 Hs: 5666261
hjordis@rok.is
Ábyrgðarmaður:

Auðna Ágústsdóttir
Verkefnastjóri Menntadeild, LSH
VS 5431419 audnaag@landspitali.is

Ef þú hefur spurningar um rétt þinn sem þátttakandi í þessari vísindarannsókn eða vilt hætta þátttöku í rannsókninni getur þú snúið þér til Síðanefndar stjórnsýslurannsókna Landspítala - háskólasjúkrahúss, Eiríksgötu 5, 101 Reykjavík. Tölvupóstur: karolins@landspitali.is.

Fylgiskjal 5. Samþykki fyrir þátttöku

Reykjavík 21/05/2013

Upplýst samþykki fyrir þátttöku í vísindarannsókn.

“Reynsla af notkun læknisfræðilegra teikninga við heilbrigðisfræðslu til skjólstæðinga.”

Ég undirritaður veiti samþykki mitt fyrir þátttöku í ofangreindri rannsókn.

Kynningarbréf og upplýst samþykki fyrir þessari rannsókn eru í tvíriti og heldur þátttakandi eftir eintaki af þeim báðum til upplýsingar um í hverju þátttaka felst.

Dags

Viðmælandi

Ég staðfesti að ofangreindu samþykki hafi verið aflað með viðeigandi hætti.

Hjördís Bjartmars Arnardóttir
Rannsakandi

Fylgiskjal 6. Viðtal við lækni

1. Hver er reynsla þín af notkun læknisfræðilegra teikninga í starfi þínu?
2. Þú teiknaðir sjálfur mikið í kennslu, undirbjóst þú teikningarnar?
3. Þú réðir til þín teiknara. Getur þú sagt mér frá því?
4. Gætir þú hugsað þér að hafa þannig þjónustu, að geta pantað teikningar fyrir kennslu?
5. Hvernig þú getur þú séð fyrir þér notkun teikninga við heilbrigðisfræðslu sjúklinga?
6. Finnst þér áherslur hafa breyst í sjúklingafræðslu á undanförunum árum?

Fylgiskjal 7. Viðtal við hjúkrunarfræðing

1. Getur þú sagt mér örlítið frá þínu starfi sem hjúkrunarfræðingur?
2. Hvernig er fræðslu barna og unglinga háttað? Hvaða fræðslu er verið að veita og hverjum er hún veitt?
3. Viltu segja mér frá reynslu þinni af því að nota teikningar við sjúklingafræðslu? (Hvernig fræðslufni er útbúið? Hvernig er það notað? Hvernig efni fá þau með sér heim og hversvegna?)
4. Hvað ræður því hvort teikningar eru notaðar eða ekki?
5. Hvernig getur þú séð fyrir þér að teikningar verði notaðar í fræðslu á deildinni?
6. Hvernig metur þú hvenær best er að nota teikningar?
7. Hefur þú reynslu af því að eiga samskipti við sjúklinga sem ekki tala sama mál og þú? Ef svo er getur þú sagt mér með hvaða áhrif notkun teikninga gæti haft á slík samskipti?
8. Hafa áherslur í miðlun sjúklingafræðslu breyst á undanförunum árum? Með hvaða hætti?
9. Ég er hér til að læra af þér, er eitthvað sem ég ætti að ræða við þig um eða sem þig langar að koma að?

Fylgiskjal 8. Viðtal við verkefnastjóra Fjölmenningsseturs á Ísafirði

1. Getur þú sagt mér frá aðkomu þinni að heilbrigðisfræðslu útlendra kvenna á Íslandi?
2. Getur þú sagt mér frá samskiptabókinni?
3. Viltu segja mér frá forprófunum á myndunum í bókinni?
4. Hver er reynslan af notkun bókarinnar?
5. Skiptir útlit myndanna eins og t.d. útlit einstaklinganna á myndunum máli og ef svo er hversvegna?
6. Hvernig getur þú séð fyrir þér að teikningar verði notaðar í fræðslu útlendinga?
7. Hvernig metur þú hvenær best er að nota teikningar?
8. Hvað ræður því hvort teikningar eru notaðar eða ekki?
9. Ég er hér til að læra af þér, er eitthvað sem ég ætti að ræða við þig um eða sem þig langar að koma að?

Fylgiskjal 9. Viðtal við læknisfræðilegan teiknara

1. Would you tell me about your experience in using medical illustrations in patient education?
2. Is your material reviewed before publishing and if so by whom?
3. Does the look of illustrations play a role in the success of patient adherence?
4. Can you tell me what you think of black and white linedrawings similar to those often used in directions for medication and such?
5. Could you please tell me why you prefer illustrations rather than photographs?
6. Could tell me about optimal educational material for patients in the future?
7. Since I am here to learn from you, is there anything you would like to add that you could tell me about?

Fylgiskjal 10. Viðtal við talmeinafræðing

1. Getur þú sagt mér frá þínu starfi sem talmeinafræðingur?
2. Viltu segja mér frá reynslu þinni af því að nota teikningar í starfi þínu?
3. Hvernig metur þú hvenær best er að nota teikningar?
4. Hvað ræður því hvort teikningar eru notaðar eða ekki?
5. Getur þú sagt mér frá Máli í myndum? Hvað hefur virkað og hvað ekki?
6. Hvernig sérð þú fyrir þér að teikningar væru notaðar á sem gagnlegastan hátt til fræðslu eða samskipta?
7. Hafa áherslur í miðlun og samskiptum við sjúklinga breyst á undanförunum árum? Með hvaða hætti?
8. Ég er hér til að læra af þér, er eitthvað sem þú telur gagnlegt fyrir mig að vita sem læknisfræðilegan teiknara?

Fylgiskjal 11. Viðtal við gæðastjóra á LSH

1. Getur þú sagt mér örlítið frá hlutverki þínu hér á spítalanum?
2. Hverjir sinna sjúklingafræðslu og hvernig fer hún fram?
(Fær starfsfólk sérstaka kennslu í sjúklingafræðslu? Eins og t.d. í því hversu þungur texti þá á að vera fyrir sjúklinga?)
3. Er einhver skilgreind stefna eða markmið í útgáfu á fræðsluefni fyrir sjúklinga hér á Landspítalanum?
4. Hver ákveður þörfina á að fræðsluefni sé útbúið?
5. Hvaðan koma myndir sem hafa verið notaðar í bæklinga?
6. Hvaðan kemur fjármagn sem varið er til framleiðslu á fræðsluefni?
7. Hvaðan kemur annað fræðsluefni sem ekki er útbúið af ykkar starfsmönnum?
8. Er eitthvað fleira sem þú vilt bæta við?